

27.09.2017

§ 360

Den av ledamoten Maria Ohisalo väckta motionen om ibrukttagande av kulturkortet Kaikukortti i Helsingfors

HEL 2017-001952 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Maria Ohisalo väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Leena Mickwitz, stadssekreterare, telefon: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Maria Ohisalon aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Maria Ohisalo och 55 andra ledamöter föreslår i sin motion att man i Helsingfors ska ta i bruk ett kort som är avsett för låginkomsttagare och som ger rätt till inträde till exempelvis museer, teatrar och konserter. Ett motsvarande kulturkort används i Esbo och Kajanalands och erfarenheterna av kortet har varit bra. Kortet är avsett för låginkomsttagare över 16 år, och omfattar en möjlighet att ta med sig barn under 16 år. Till exempel Esbos Kaikukorttinät omfattar totalt 27 kulturobjekt och merparten av deras utbud. I motionen konstateras att kulturkortet Kaikukortti är ett konkret verktyg för att enkelt genomföra social rehabilitering, främja social- och hälsovårdsväsendets och kultursidans strukturella samarbete samt framför allt främja kulturtjänsternas jämlikhet och introducera kulturutbudet för ny publik.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

27.09.2017

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandena om motionen, vilka getts av direktionen för finska arbetarinstitutet, direktionen för stadsorkestern, social- och hälsovårdsnämnden, kultur- och biblioteksnämnden, direktionen för konstmuseet och direktionen för svenska arbetarinstitutet. I alla utlåtanden anser man att de målsättningar som presenteras i motionen är viktiga. Såsom man konstaterar i kultur- och biblioteksnämndens utlåtande betonas åtkomsten och tillgängligheten till kultur starkt i kulturorganisationernas verksamhet inom Helsingfors stad. Som exempel nämns den kulturkompisverksamhet som Helsingfors kulturcentral ordnar där frivilliga kan ställa upp som hjälp och stöd i samband med kulturevenemang. Den frivilligas hjälp är avgiftsfri, och priset för inträdesbiljetten till de 27 kulturaktörer som omfattas av verksamheten är högst 5 euro. I verksamheten deltar förutom stadens aktörer även ett flertal privata och riksomfattande kulturorganisationer samt organisationer inom det fria konstfältet.

Social- och hälsovårdsnämnden och kultur- och biblioteksnämnden hänvisar i sina utlåtanden till den eventuella landskapsreformen som för sin del påverkar hur kortet kan tas i bruk och utvecklas.

Social- och hälsovårdsnämnden konstaterar i sitt utlåtande att kommunerna efter en eventuell vårdreform skulle ansvara för bl.a. kultur-, idrotts- och ungdomsväsendets tjänster. Efter reformen skulle främjande av hälsa och välfärd vara ett särskilt viktigt samarbetsområde, vars huvudansvar skulle ligga hos kommunen. I utlåtandet understöder man motionen, och man bedömer att låginkomsttagares möjligheter till kultur som hobby skulle öka med hjälp av Kaikukortti. Social- och hälsovårdsverket skulle kunna dela ut kulturkort på överenskomna verksamhetsställen. I det nuvarande skedet av reformen kan social- och hälsovårdssektorn ändå inte ta ansvar för organiseringen, administrationen och finansieringen kring kortet.

Enligt kultur- och biblioteksnämndens uppskattning skulle organiseringen, kommunikationen, uppföljningen och rapporteringen kring kortets användning kräva minst ett årsverke av satsning. Kultursektorn har enligt nämndens uppfattning inte möjlighet att direkt avsätta dessa resurser till kulturkortet. Kulturväsendet är redo att dela med sig av sitt stöd och sin sakkunskap för kortprojektet, men anser sig inte vara den primära organisatören för en struktur av denna typ.

De andra som gett utlåtanden har inte direkt tagit ställning till organiseringen kring kulturkortet Kaikukortti. Direktionen för konstmuseet anser det klart att den som erbjuder servicen inte tar ställning till kortets beviljande. Det ser inte ut som om det skulle orsaka tjänsteleverantörerna några betydande ekonomiska konsekvenser att ta i bruk kortet. Arbe-

27.09.2017

Ärende/42

tarinstitutet hänvisar trots det till de nuvarande rabattförfarandena, med tanke på vilka det kan vara krångligt att ta i bruk kortet.

Stadsstyrelsen anser att målsättningarna för kulturkortet Kaikukortti kan understödjas. Stadsstyrelsen anser det vara viktigt att öka möjligheterna speciellt för människogrupper i svag ställning att delta i olika kultur- och fritidsaktiviteter. Kulturkortet verkar även vara ett fungerande redskap, och det orsakar inte serviceleverantören några betydande kostnader. Det förutsätter trots det resurser att ta kortet i bruk och organisera verksamheten kring kortet. Sektorerna kan i det här skedet inte avsätta resurser för att utveckla Kaikukortti eftersom man på social- och hälsovårdssidan förbereder sig för omfattande reformer och eftersom man annars också är mitt i en omfattande implementering av det nya ledarskapssystemet. Efter remissen har kultur- och fritidssektorn meddelat att man i sektorn har påbörjat en utredning där man som helhet granskar avgiftsfria tjänster och rabatter som beviljas olika kundgrupper. Samtidigt granskar man om sektorn borde fastställa rabatter på sektornivå utgående från gemensamma klientskap. Utifrån det kunskapsunderlag den här utredningen ger kan man även bedöma om kulturkortet Kaiku ska tas i bruk.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Leena Mickwitz, stadssekreterare, telefon: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Maria Ohisalon aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 18.09.2017 § 860

HEL 2017-001952 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Maria Ohisalon aloitteen loppuun käsitellyksi.

27.09.2017

Ärende/42

Käsittely

18.09.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:
Maria Ohisalo:

Lisätään perustelujen viimeisen kappaleen toiseksi virkkeeksi "Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että erityisesti heikossa asemassa olevien ihmisryhmien mahdollisuuksia osallistua kulttuurin ja vapaa-ajan eri toimintoihin lisätään."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Maria Ohisalon vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

11.09.2017 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Suomenkielisen työväenopiston jk 16.05.2017 § 27

HEL 2017-001952 T 00 00 03

Lausunto

Helsingin suomenkielisen työväenopiston johtokunta antoi seuraavan lausunnon Kaikukortti-aloitteesta: Työväenopiston johtokunta näkee Kaikukortin myönteisenä, mutta toimialahallinnon muutosvaiheen ja myös erilaisten omien kurssimaksualennustensa vuoksi tässä vaiheessa hankalasti käyttöön otettavaksi. Johtokunta ehdottaa Helsingin kaupungin toimialojen yhteistyötä valmistelemaan Kaikukortin käyttöönottoa Helsingissä.

Esittelijä

rehtori
Taina Hannele Saarinen

Lisätiedot

Taina Hannele Saarinen, rehtori, puhelin: 310 88501
taina.h.saarinen(a)hel.fi

Postadress

PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

27.09.2017

Ärende/42

Kaupunginorkesterin johtokunta 08.05.2017 § 7

HEL 2017-001952 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunginorkesterin johtokunta antoi seuraavan lausunnon:

Kaupunginorkesterin johtokunta pitää tavoitetta lähtökohtaisesti kannatettavana.

Kaikukortti on tarkoitettu Kaikukortti-verkostoissa mukana olevien sosiaali- ja terveysalan toimijoiden asiakkaille, jotka ovat tiukassa rahatilanteessa, eivätkä voi siitä syystä hankkia pääsylippuja tai kurssipaikkoja. Kaikukortilla voi hankkia maksuttomia pääsylippuja esimerkiksi festivaaleille, konsertteihin, tanssiesityksiin tai teatteriin. Kortilla voi hankkia maksutta myös kansalaisopiston kurssipaikkoja.

Kaikukortin tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta ja kulttuurin saavutettavuutta.

Tavoitteena on edistää pienituloisten nuorten, aikuisten ja perheiden mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään ja harrastaa taiteen tekemistä. Tavoitteena on parantaa pienituloisten henkilöiden elämänlaatua, terveyttä ja osallisuutta yhteiskuntaan.

Espoo ja Kainuu ovat onnistuneen Kaikukorttikokeilun jälkeen ottaneet Kaikukortin pysyväksi osaksi sosiaali- ja terveysalan palveluita. Espoon ja Kainuun mallien rohkaisemana Helsingin kaupunginorkesterin johtokunta suhtautuu myönteisesti Kaikukortin käyttöönottoon Helsingissä. Kaikukortti-toiminta luo uusia yhteistyön muotoja kulttuuri-, sosiaali- ja terveysalan toimijoiden välille ja tuo uusia yleisöjä kulttuuritarjonnan piiriin.

Kaikukortti edistää sosiaali-, terveys- ja kulttuuripuolen rakenteellista yhteistyötä ja tukee sosiaalista kuntoutusta.

Helsingin kaupunginorkesterilla on tekninen valmius Kaikukortti-ohjelmaan syyskaudesta 2017 alkaen.

Esittelijä

Intendentti
Gita Kadambi

Lisätiedot

Virpi Tahvanainen, Viestintäsuunnittelija, puhelin: 310 22710
virpi.tahvanainen(a)hel.fi
Gita Kadambi, Intendentti, puhelin: 310 22701
gita.kadambi(a)hel.fi

27.09.2017

Ärende/42

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.05.2017 § 124

HEL 2017-001952 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Maria Ohisalon ym. Kaikukortin käyttöönottoa koskevasta valtuustoaloitteesta oman toimialan näkökulmasta:

”Kulttuuri ja taide ovat tärkeitä terveyden, hyvinvoinnin sekä sosiaalisten suhteiden ylläpitämisessä. Terveystieteiden kuntia veloitetaan edistämään kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä kaventamaan terveyseroja. Sosiaalihuoltolain tarkoituksena on edistää ja ylläpitää hyvinvointia ja sosiaalista turvallisuutta. Kunta on veloitettu järjestämään sosiaalipalveluita, joilla ehkäistään sosiaalista syrjäytymistä, edistetään osallisuutta ja vahvistetaan toimintakykyä. Näitä Helsingin kaupunki toteuttaa jo tällä hetkellä.

Helsingissä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, erojen kaventaminen ja osallisuuden vahvistaminen ovat osana kaupungin strategiaohjelmaa ja sosiaali- ja terveystieteiden strategiasuunnitelmaa. Sosiaali- ja terveystieteiden ja kulttuuritoimen välillä on tehty yhteistyötä väestön kulttuurin ja taiteen kokemisen edistämiseksi muun muassa kulttuurikaveritoiminnan kautta. Kulttuurikaverin seurassa pääsee määriteltyihin kulttuurikohteisiin ilmaiseksi tai alennettuun hintaan. Helsingin kaupunki on mukana kansallisessa ikääntyneille kohdennetussa hankkeessa, jonka tavoitteena on edistää taiteen ja kulttuurin hyvinvointivaikutuksia.

Espoossa Kaikukortti on ollut pilotoitavana vuonna 2015 ja hyvien käyttökokemusten myötä se on otettu vakituiseen käyttöön. Korttia jatkavat Espoossa useat sosiaali- ja terveystieteiden toimijat kuten kaupungin aikuissosiaalityö, maahanmuuttajapalvelut, talous- ja velkaneuvonta, työllisyyspalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä vammaispalvelut.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden palvelut siirtyvät maakunnan järjestettäväksi vuonna 2019, mikäli hallituksen esitys sosiaali- ja terveystieteiden järjestämislaista hyväksytään eduskunnassa. Kuntien vastuulle jäisivät muun muassa kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen palvelut. Erityisen tärkeä yhteistyöalue on terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, jossa päävastuu jää kunnalle.

Aloitteessa ehdotettiin Kaikukortin käyttöönottamista Helsingissä. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että aloite kulttuurimahdollisuuksien lisäämisestä pienituloisille Kaikukortin avulla on kannatettava. Sosiaali-

27.09.2017

ja terveystoimiala voi jakaa Kaikukortteja sovituissa toimipisteissä, mikäli Helsinki tekee Kaikukortin käyttöönottamisesta myönteisen päätöksen. Lisäksi sosiaali- ja terveystoimiala toteaa, että lähellä sosiaali ja terveydenhuollon kansallista uudistamista Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala ei voi ottaa kortista organisointi-, hallinnointi- tai rahoitusvastuuta. Sosiaali- ja terveystoimiala voi kuitenkin antaa suunnittelu- vaiheessa sisällöllistä oman alan asiantuntemusta yhteiseen kehittämistyöhön.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisen näkökulmasta on tärkeää kehittää toimintaa, jolla voidaan parantaa haavoittuvien väestöryhmien kulttuuripalvelujen saatavuutta. Kaikukortti voidaan nähdä pienituloisten kuntalaisten terveyden edistämistä, hyvinvointia ja osallisuutta tukevana. Erilaisten kulttuuriharrastusten parissa ihmiset tekevät itselleen mielekkäitä asioita yhdessä toisten kanssa ja voivat kokea yhteenkuuluvuutta, hyväksyttynä ja pidettynä olemista. Sosiaalisen aktiivisuuden ja osallisuuden tukeminen ovat yksi keskeinen osa kuntalaisten terveyttä edistävää toimintaa. Kulttuurin tai taiteen harrastamisella ja seuraamisella on useissa tutkimuksissa todettu olevan positiivisia terveys- ja hyvinvointivaikutuksia."

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tarja Saarinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 48248
tarja.saarinen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 18.04.2017 § 34

HEL 2017-001952 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kaikukortin tavoitteena on parantaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien henkilöiden ja perheiden mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään tarjoamalla mahdollisuus hankkia maksuttomia pääsylippuja kulttuuritapahtumiin. Tavoitteena on myös edistää pienituloisten henkilöiden ja perheiden elämänlaatua, terveyttä ja osallisuutta.

Valtuutetut ovat kiinnittäneen huomioita tärkeään asiaan. Kulttuuri- ja kirjastolautakunta pitää tärkeänä, että kulttuuri ja taide ovat tasapuolisesti kaikkien kaupunkilaisten ulottuvilla. Sekä kunnalla että valtiolla on

27.09.2017

jaettu vastuu tavoitteen toteutumisesta. Yleisen saavutettavuuden periaatteeseen sisältyy myös se, että matalatuloisilla henkilöillä on oltava tasavertainen mahdollisuus osallistua kulttuuritoimintaan.

Helsingin kaupungin kulttuuriorganisaatioiden toiminnassa painotetaan vahvasti kulttuurin saatavuutta sekä saavutettavuutta. Kulttuuritarjonnan suunnittelussa tulee edistää kaikkien kaupunkilaisten mahdollisuuksia saada kulttuuripalveluita ja käyttää niitä mahdollisimman helposti.

Helsingin kulttuurikeskuksen järjestämässä kulttuurikaveritoiminnassa, jossa kaupungin kouluttamat vapaaehtoiset lähtevät avuksi ja tueksi kulttuuritapahtumiin, on otettu huomioon fyysinen, sosiaalinen sekä taloudellinen saavutettavuus. Vapaaehtoisten apu on maksutonta ja mukana olevien 27 kulttuuritoimijan pääsylipun hinta asiakkaalle on korkeimmillaan 5 euroa. Mukana toiminnassa on kaupungin omien kulttuuripalveluiden lisäksi lukuisia yksityisiä, kansallisia sekä vapaan taidekentän kulttuuriorganisaatioita. Kaikukortti tukisi ja vahvistaisi entistään olemassa olevaa linjaa.

Espoo on toteuttanut kaikukorttimallin, joka muuttujat muuttuen edellyttäisi Helsingissä minimissään yhden päätoimisen henkilötyövuoden työpanoksen osoittamista kaikukortin kokonaisorganisoimiseen, viestintään ja käytön raportointiin ja seurantaan. Mikäli sosiaali- ja terveystoimintatallalla ei ole tässä kokonaisuudessa roolia, ei kulttuurin toimialalla ole suoraan osoittaa tällaisen hankkeen organisoimiseen tarvittavaa henkilöresurssia siirryttäessä toimialamalliin.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta katsoo, että kortin toteuttamisen tulisi olla ensisijaisesti sosiaali- ja terveystalvelujen rakenteellisten järjestelyjen yhteydessä. Kulttuuritoimi on valmis tukemaan ja antamaan asiantuntemustaan, mikäli Helsingissä päätettäisiin toteuttaa korttitoiminta. Kulttuuritoimi ei kuitenkaan katso olevansa tämäntyyppisen rakenteen toteuttamisen ensisijainen organisaattori. Saavutettavuus ja yhdenvertaisuus kulttuuripalveluissa tulisi kuitenkin olla kaikkien kulttuuritoimijoiden toiminnassa tärkeällä sijalla.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Stuba Nikula

Lisätiedot

Anna-Riikka Vuori, projektisihteeri, puhelin: 310 37941
annariikka.vuori(a)hel.fi

Taidemuseon johtokunta 11.04.2017 § 19

HEL 2017-001952 T 00 00 03

Postadress

PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

27.09.2017

Lausunto

Taidemuseon johtokunta antoi seuraavan lausunnon:

Taidemuseon johtokunnalta on pyydetty lausunto valtuustoaloitteesta koskien Kaikukortin käyttöönottoa. Aloitteen mukaan Kaikukortilla luotaisiin mahdollisuuksia pienituloisille kulttuurin käyttöön.

Taidemuseo pitää kulttuurin ja taiteen taloudellista saavutettavuutta tärkeänä. Taidemuseossa sitä toteutetaan seuraavasti: Sisäänpääsy HAMiin, sen tapahtumat ja palvelut ovat ilmaisia kaikille alle 18-vuotiaille. Osaan HAMin tiloista Tennispalatsissa on aina ilmainen sisäänpääsy. Kerran kuussa sisäänpääsy on ilmainen kolmen viimeisen aukiolotunnin ajan. Ilmaispäiviä ovat myös mm. Kansainvälinen museopäivä 18.5. ja Helsinki-päivä 12.6.

Ilmaiseen sisäänpääsyyn ovat oikeutettuja lisäksi kulttuurikaveritoiminnan piiriin hakeutuneet ihmiset sekä kulttuurikaverit, turvapaikanhakijaryhmät, koululuokat opettajineen, vammaisten avustajat ja sotaveteraanit. Lisäksi taidemuseon hallinnoima Helsingin julkinen taide on kaikkien vapaasti koettavissa kaupunkitilassa.

Taidemuseo suhtautuu Kaikukortin käyttöönottoon Helsingissä myönteisesti, eikä näe, että kortin käyttöönotolla olisi merkittäviä taloudellisia vaikutuksia taidemuseolle. Palvelun toteuttaja ei ota kantaa kortin myöntämiseen, mikä vaikuttaa käytäntönä selkeältä. Mikäli kortti halutaan ottaa käyttöön, tulisi kuitenkin uudella Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla tehdä asiasta päätös, yhtenäinen linjaus sekä laatia ohjeistus.

Lausunto kaupunginkanslialle.

Esittelijä

taidemuseon johtaja
Maija Tanninen-Mattila

Lisätiedot

Taru Tappola, intendentti, yleisötyö, puhelin: 310 87077
taru.tappola(a)hel.fi

Direktionen för svenska arbetarinstitutet 23.03.2017 § 20

HEL 2017-001952 T 00 00 03

Utlåtande

Direktionen för Helsingfors arbis beslutade ge följande utlåtande:
Direktionen för Helsingfors arbis förhåller sig positivt till att ta i bruk det

27.09.2017

s.k. Ekokortet/Kaikukortti. Arbis vision är att vara ett arbis för alla. Därför hålls kursavgifterna på en moderat nivå. Dessutom beviljas arbetslösa och personer med väldigt låga inkomster nedsatt kursavgift. Det oaktat kan kursavgiften för många vara ett hinder. Införandet av Ekokortet skulle kunna ge de här invånarna en reell möjlighet att aktivt delta i Arbis kursverksamhet, vilket skulle stödja deras välmående. Kortet skulle gälla för alla kurser utom för kurser i matlagning och i vattengymnastik, där det ingår en materialavgift i priset.

Föredragande

Rektor
Moa Thors

Uppllysningar

Pamela Granskog, biträdande rektor
pamela.granskog(a)arbis.hel.fi